

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
Office of Atoms for Peace

การอนุญาตและการแจ้งเกี่ยวกับ เครื่องกำเนิดรังสี

บรรยายโดย นายณรงค์เวทย์ บุญเต็ม
นักฟิสิกส์รังสีชำนาญการพิเศษ
สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

50 ปี สำนักงาน
ปรมาณูเพื่อสันติ

สังคมนั่นใจ กำกับปลอดภัย ตามหลักสากล

- การกำกับดูแลเครื่องกำเนิดรังสี
- เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องขอรับใบอนุญาต
- ใบอนุญาตเครื่องกำเนิดรังสี ประเภทและอายุใบอนุญาตเครื่องกำเนิดรังสี ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต วิธีการขอรับใบอนุญาต ขั้นตอน/กระบวนการออกใบอนุญาต การต่ออายุ การโอน การแก้ไขใบอนุญาต การดำเนินการหลังได้ใบอนุญาต และการยกเลิกการมีไว้ในครอบครอง หรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี
- เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งการครอบครองหรือใช้ ตามมาตรา 26/2 และการดำเนินการเกี่ยวกับการแจ้ง
- เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งการครอบครองหรือใช้ ตามมาตรา 26/1

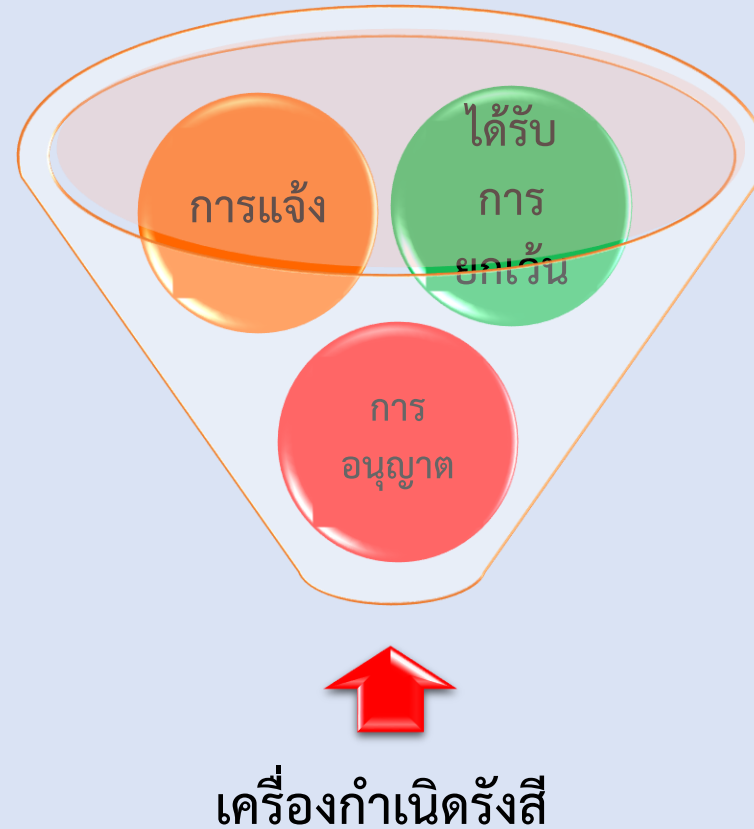

การกำกับดูแลเครื่องกำเนิดรังสี

พ.ร.บ. พลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. 2559

- การได้รับการยกเว้นไม่อยู่ภายใต้การควบคุม (มาตรา 25 ประกอบมาตรา 18)
- ระบบอนุญาต (มาตรา 26)
  - ทำเครื่องกำเนิดรังสี
  - มีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี
  - นำเข้าหรือส่งออกเครื่องกำเนิดรังสี

พ.ร.บ. พลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

- ระบบการแจ้งการครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี (เพิ่มมาตรา 26/1 และมาตรา 26/2)
- เครื่องกำเนิดรังสีบางประเภทที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายทางนิวเคลียร์และรังสีแก่ประชาชนและสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรง
- กำหนดให้ผู้ทำ นำเข้า หรือส่งออกเครื่องกำเนิดรังสีประเภทแจ้งนี้ ไม่ต้องขอรับใบอนุญาตทำ นำเข้า หรือส่งออกเครื่องกำเนิดรังสี
- กำหนดให้กระทรวงสาธารณสุขเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับดูแลเครื่องกำเนิดรังสีภายใต้ระบบการแจ้งการครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี (มาตรา 26/1)

พ.ร.บ. พลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. 2559 แก้ไขเพิ่มเติม
โดย พ.ร.บ. พลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

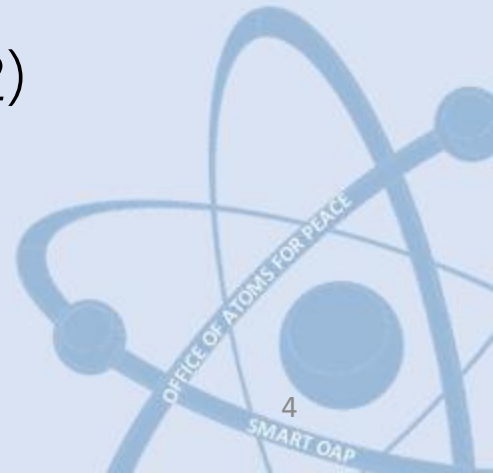

การกำกับดูแลเครื่องกำเนิดรังสี

ตามพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. 2559 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

- การยกเว้น (มาตรา 25 ประกอบมาตรา 18) ยกเว้นเครื่องกำเนิดรังสีไม่อยู่ภายใต้การควบคุมตาม พ.ร.บ. พลังงานนิวเคลียร์ฯ เฉพาะเครื่องกำเนิดรังสีที่มีพลังงานสูงสุดของรังสีไม่เกิน 5 keV หรือที่อุปกรณ์กำเนิดรังสีภายในทำงานที่ความต่างศักย์ไม่เกิน 5 kV
- การอนุญาต (มาตรา 26)
- การแจ้ง (มาตรา 26/1 และ 26/2 แห่ง พ.ร.บ. พลังงานนิวเคลียร์ฯ ฉบับที่ 2)

การกำกับดูแลเครื่องกำเนิดรังสี

- เครื่องกำเนิดรังสี ประเภทที่ 1
- เครื่องกำเนิดรังสี ประเภทที่ 2
- เครื่องกำเนิดรังสี ที่ไม่ต้องขอรับใบอนุญาต
- เครื่องกำเนิดรังสีวินิจฉัย
ทางการแพทย์

ขอรับใบอนุญาต ตามมาตรา 26
พ.ร.บ. พลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. 2559

แจ้งกับสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
(ปส.) ตามมาตรา 26/2

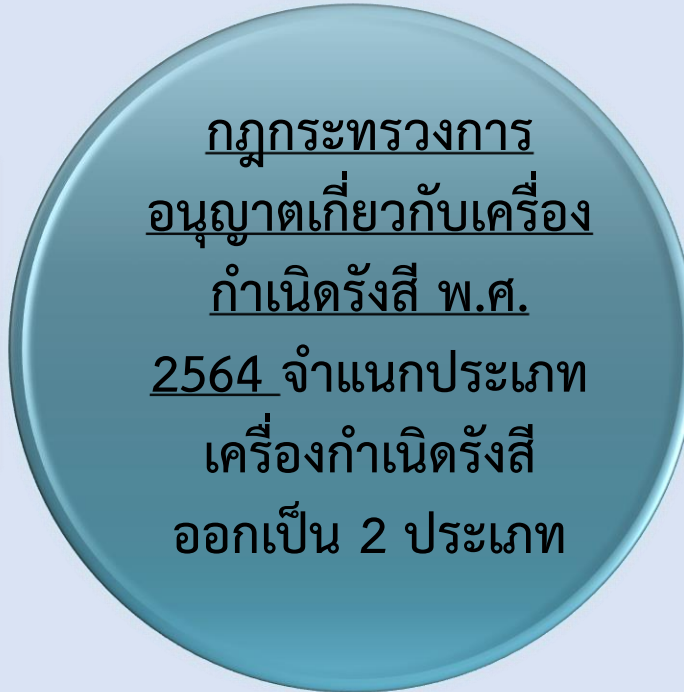
แจ้งกับกระทรวงสาธารณสุข (สธ.)
ตามมาตรา 26/1

เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องขอรับใบอนุญาต

สำนักงาน
ปรมาณูเพื่อ
สันติ (ปส.)

สำนักงาน
ปรมาณูเพื่อ
สันติ (ปส.)

เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องขอรับใบอนุญาต

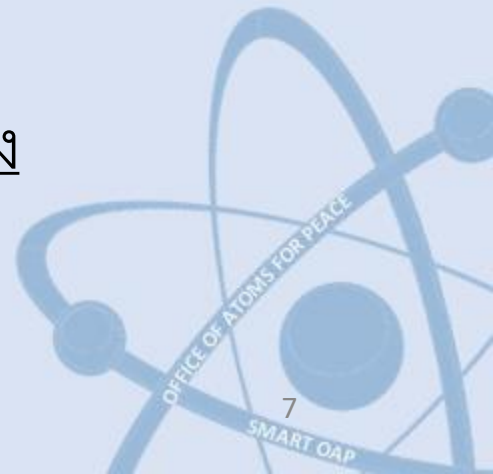

เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องขอรับใบอนุญาต

- เครื่องกำเนิดรังสีประเภทที่ 1 ได้แก่ เครื่องกำเนิดรังสีที่มีพลังงานสูงสุดของรังสีที่เกิดขึ้นตั้งแต่ 1 MeV หรือเครื่องกำเนิดรังสีที่อุปกรณ์กำเนิดรังสีภายในทำงานที่ความต่างศักย์ตั้งแต่ 1 MV
- เครื่องกำเนิดรังสีประเภทที่ 2 ได้แก่ เครื่องกำเนิดรังสีที่มีพลังงานสูงสุดของรังสีที่เกิดขึ้นต่ำกว่า 1 MeV หรือเครื่องกำเนิดรังสีที่อุปกรณ์กำเนิดรังสีภายในทำงานที่ความต่างศักย์ต่ำกว่า 1 MV ที่มีลักษณะการใช้งานไม่ปิดมิดชิดหรือใช้งานกับคน
- อุปกรณ์ที่ให้ใช้ประกอบเป็นเครื่องกำเนิดรังสีตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

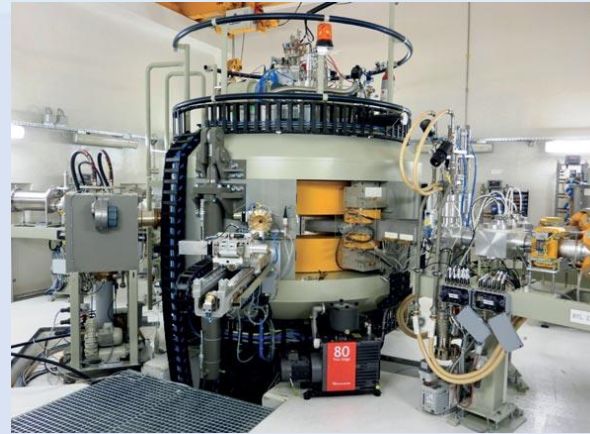

ตัวอย่าง เครื่องกำเนิดรังสี ประเภทที่ 1

Linear accelerator

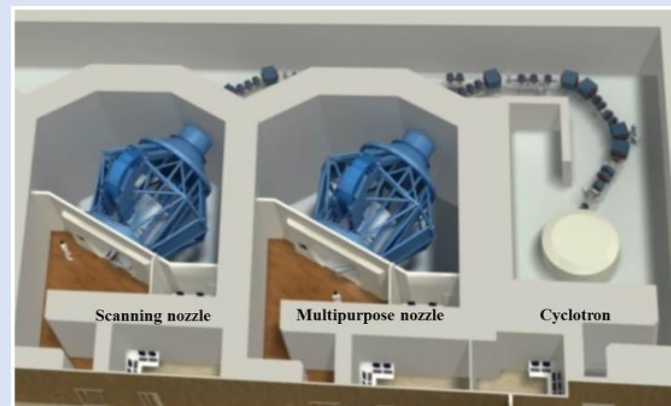
Cyclotron

Synchrotron

CyberKnife

Proton and Heavy Ion therapy accelerator

Tomotherapy

ตัวอย่าง เครื่องกำเนิดรังสี ประเภทที่ 1

เครื่องเร่งอนุภาคสำหรับตรวจสอบยานพาหนะ/ตู้
สินค้า ด้านตรวจยาเสพติด

เครื่องเร่งอนุภาคอิเล็กทรอนิกส์หรือฉายรังสี
เอกซ์ ในโรงงานฉายรังสี

รถเอกซเรย์สำหรับตรวจสอบยานพาหนะ/ ตู้
สินค้า

เครื่องเร่งอนุภาคสำหรับตรวจสอบ
ยานพาหนะ / ตู้สินค้า

ตัวอย่าง เครื่องกำเนิดรังสี ประเภทที่ 2

Superficial X-ray Therapy

Mobile X-ray Inspection system

Industrial X-ray Radiography

Orthovoltage / Deep X-ray Therapy

Portable Digital X-ray inspection system

อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบเป็นเครื่องกำเนิดรังสี

1. หลอดเอกซเรย์หรือหลอดเอกซเรย์
พร้อมเรือนหลอด

X-ray tube with housing

2. อุปกรณ์ผลิตคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่ใช้
ในเครื่องเร่งอนุภาค

Magnetron

Klystron

- ผู้ใดจะดำเนินการดังต่อไปนี้ จะต้องได้รับใบอนุญาตจากเลขาธิการ
  1. ทำเครื่องกำเนิดรังสี
  2. มีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี
  3. ใบอนุญาตนำเข้า ส่งออก เครื่องกำเนิดรังสี

การขออนุญาตทำเครื่องกำเนิดรังสี

- การทำเครื่องกำเนิดรังสี หมายความว่ารวมถึง การผลิต ประกอบ ประดิษฐ์ ปรับปรุง แปรสภาพ หรือดัดแปลงเครื่องกำเนิดรังสี

การขออนุญาต: ยื่นคำขอและหลักฐานประกอบคำขอ พร้อมหลักฐานแสดงวิธีการทำเครื่องกำเนิดรังสี และ วิธีการตรวจสอบคุณภาพและความปลอดภัยของเครื่องกำเนิดรังสีตามที่เลขาธิการ ประกาศกำหนดด้วย

กรณีที่ต้องขออนุญาตทำ

การผลิตหรือสร้างเครื่องกำเนิดรังสี เพื่อจำหน่าย

การผลิตหรือสร้างเครื่องกำเนิดรังสี เพื่อตนเอง (ใช้งานเอง)

กรณีที่ไม่เข้าข่ายต้องขออนุญาตทำ

หลอดเอกซเรย์เดิมเสียแล้วเปลี่ยนตัวใหม่

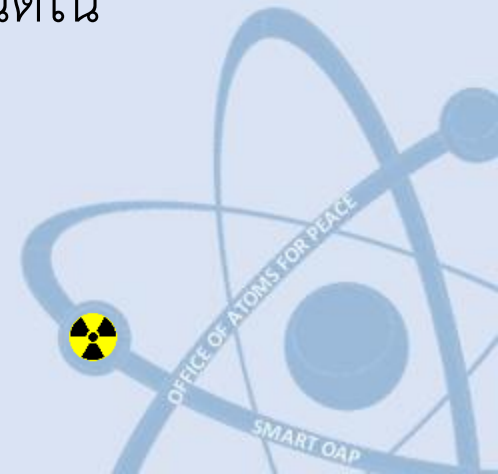
อุปกรณ์ผลิตคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าเดิมเสียแล้วเปลี่ยนตัวใหม่

การนำเข้าอุปกรณ์ทั้งหมดของเครื่องกำเนิดรังสีมาประกอบ และติดตั้งโดยการประกอบและติดตั้ง ในสถานที่ตั้งที่จัดเตรียมไว้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเครื่องกำเนิดรังสีประเภทที่ 1 ไม่ต้องขอรับใบอนุญาตทำ แต่ต้องขออนุญาตนำเข้า (อุปกรณ์ทั้งหมด) โดยขออนุญาตมาพร้อมกับการขออนุญาตครอบครองหรือใช้ แต่ในกรณีที่หลอดเอกซเรย์เดิมหรืออุปกรณ์ผลิตคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าเดิมเสีย แล้วเปลี่ยนตัวใหม่ไม่ต้องขอรับใบอนุญาตทำ

การขออนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี

- มีไว้ในครอบครอง หมายความว่า มีไว้ในครอบครองเพื่อตนเองหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงมีไว้ในครอบครองเพื่อการขนส่ง
- ผู้ใดประสงค์จะมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาต ต่อเลขาธิการ พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอรับใบอนุญาต
- ผู้รับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี ปฏิบัติหน้าที่ในสถานที่ทำการของผู้รับใบอนุญาต ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

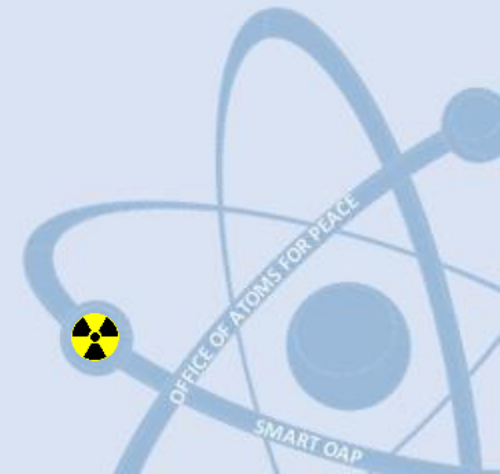

การขออนุญาตนำเข้าหรือส่งออกเครื่องกำเนิดรังสี

- ผู้ใดประสงค์จะนำเข้าหรือส่งออกเครื่องกำเนิดรังสี ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาต ต่อเลขาธิการ พร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอรับใบอนุญาต
- การขอรับใบอนุญาตนำเข้าเครื่องกำเนิดรังสี ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องยื่น หลักฐานรับรองความปลอดภัยของเครื่องกำเนิดรังสีตามที่เลขาธิการประกาศกำหนดด้วย

การขออนุญาตนำเข้าหรือส่งออกเครื่องกำเนิดรังสี

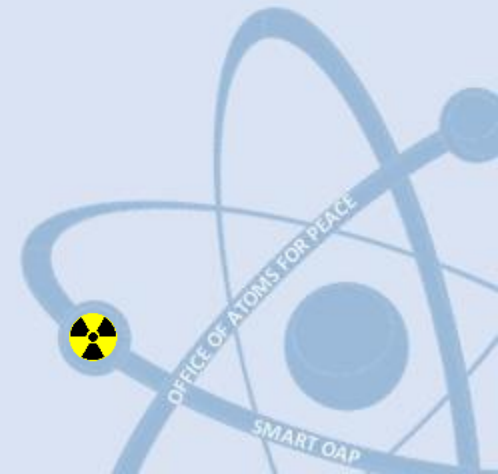
วิธีการขอรับใบอนุญาตนำเข้าเครื่องกำเนิดรังสี (เพื่อจำหน่าย)

- ให้ดำเนินการยื่นขออนุญาตนำเข้า พร้อมกับยื่นขออนุญาตครอบครองเครื่องกำเนิดรังสีในคราวเดียวกัน
- เมื่อนำเข้ามา และส่งต่อเครื่องกำเนิดรังสีให้ผู้ใช้ปลายทางแล้ว และหน่วยงานผู้ใช้ปลายทางได้ยื่นขออนุญาตครอบครองหรือใช้ ให้ (ผู้แทนจำหน่าย) ดำเนินการขอยกเลิกใบอนุญาตครอบครองต่อไป

60 ปี สำนึกความ
ปรานีถึงผู้เสียสละ

สังคมมั่นใจ กำกับปลอดภัย ตามหลักสากล

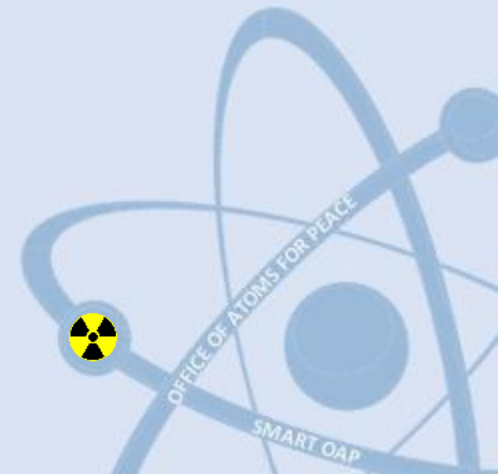

การขออนุญาตนำเข้าหรือส่งออกเครื่องกำเนิดรังสี

วิธีการขอรับใบอนุญาตนำเข้าเครื่องกำเนิดรังสี (เพื่อตนเอง)

- ให้ดำเนินการยื่นขออนุญาตนำเข้า พร้อมกับยื่นขออนุญาตครอบครองเครื่องกำเนิดรังสี ในคราวเดียวกัน
- เมื่อนำเข้าเครื่องกำเนิดรังสี และติดตั้งเครื่องพร้อมใช้งานแล้วให้ดำเนินการขอเปลี่ยนแปลงแก้ไขใบอนุญาตจากสถานะครอบครอง เป็น ครอบครองหรือใช้ เพื่อให้สามารถใช้งานเครื่องได้ต่อไป

- ใบอนุญาตทำเครื่องกำเนิดรังสี ให้มีอายุ 5 ปี (1 Model/ฉบับ)
- ใบอนุญาตมีไว้ในครอบครอง หรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี ให้มีอายุ 5 ปี (1 เครื่องหรือระบบ/ฉบับ)
- ใบอนุญาตนำเข้า ส่งออก เครื่องกำเนิดรังสี ให้มีอายุไม่เกิน 6 เดือน (1 เครื่องหรือระบบ/ฉบับ)
- ใบอนุญาตเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบเป็นเครื่องกำเนิดรังสี (อายุใบอนุญาตและรูปแบบการออกใบอนุญาตเช่นเดียว เครื่องกำเนิดรังสี)

ใบอนุญาตทำ (ไม่ต้องจ่ายค่าธรรมเนียม เนื่องจากกฎกระทรวงไม่ได้ระบุไว้)

ใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้

ใบอนุญาตนำเข้า ส่งออก

ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเครื่องกำเนิดรังสี

ข้อ ๒ ให้กำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเกี่ยวกับเครื่องกำเนิดรังสี ดังต่อไปนี้			
(๑)	ใบอนุญาตทำเครื่องกำเนิดรังสี	ฉบับละ	๕๐,๐๐๐ บาท
(๒)	ใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี		
	(ก) เครื่องกำเนิดรังสีประเภทที่ ๑	ฉบับละ	๒,๐๐๐ บาท
	(ข) เครื่องกำเนิดรังสีประเภทที่ ๒	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๓)	ใบอนุญาตนำเข้าเครื่องกำเนิดรังสี		
	(ก) เครื่องกำเนิดรังสีประเภทที่ ๑	ฉบับละ	๒,๐๐๐ บาท
	(ข) เครื่องกำเนิดรังสีประเภทที่ ๒	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๔)	ใบอนุญาตส่งออกเครื่องกำเนิดรังสี		
	(ก) เครื่องกำเนิดรังสีประเภทที่ ๑	ฉบับละ	๒,๐๐๐ บาท
	(ข) เครื่องกำเนิดรังสีประเภทที่ ๒	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๕)	ใบอนุญาตเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบเป็นเครื่องกำเนิดรังสี		
	(ก) ใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้	ฉบับละ	๒๐๐ บาท
	(ข) อนุญาตให้นำเข้า	ฉบับละ	๒๐๐ บาท
	(ค) ใบอนุญาตส่งออก	ฉบับละ	๒๐๐ บาท
(๖)	ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๒๐๐ บาท

(๗) การต่ออายุใบอนุญาต ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียม สำหรับใบอนุญาตแต่ละประเภท

(๘) การโอนใบอนุญาต ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท

(๙) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาต ฉบับละ ๑๐๐ บาท

ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมตาม (๒) แก่ผู้รับใบอนุญาตทำเครื่องกำเนิดรังสี สำหรับการครอบครองเครื่องกำเนิดรังสีที่ผู้รับใบอนุญาตทำขึ้น

ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมตาม (๓) และ (๔) แก่ผู้รับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี สำหรับเครื่องกำเนิดรังสีที่ส่งออกไปนอกราชอาณาจักรเพื่อการสาธิต ใช้งานชั่วคราว ซ่อมแซม ปรับปรุง สอบเทียบ หรือปรับเทียบ และนำเข้ามาในราชอาณาจักรภายหลังจากที่ได้ส่งออกไปเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว ทั้งนี้ ตลอดอายุใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีนั้น

- [กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตทางนิวเคลียร์และรังสี พ.ศ. ๒๕๖๔](#)
- [ยกเว้นค่าธรรมเนียม ไปจนถึง 31 ธันวาคม 2565 ตามกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตทางนิวเคลียร์และรังสี พ.ศ. ๒๕๖๕](#)

การขอรับใบอนุญาตเครื่องกำเนิดรังสี

- ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา 29 และมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. 2559
- โดยต้องมีศักยภาพทางเทคนิคเพียงพอในการดูแลความปลอดภัยของเครื่องกำเนิดรังสีที่ขออนุญาต อย่างน้อยดังต่อไปนี้
  - สถานที่จัดเก็บหรือสถานที่ประกอบกิจการ
  - เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องใช้
  - เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี
  - แผนป้องกันอันตรายจากรังสี

การขอรับใบอนุญาตเครื่องกำเนิดรังสี

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีสามารถรับผิดชอบดูแลวัสดุกัมมันตรังสีหรือเครื่องกำเนิดรังสี

ประเภทวัสดุกัมมันตรังสี และเครื่องกำเนิดรังสี	RSO			หมายเหตุ
	ต้น	กลาง	สูง	
วัสดุกัมมันตรังสี				ระเบียบคณะกรรมการพลังงาน นิวเคลียร์เพื่อสันติ ว่าด้วยความ รับผิดชอบและสมรรถนะของ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ. 2564
ประเภทที่ 1			✓	
ประเภทที่ 2		✓	✓	
ประเภทที่ 3		✓	✓	
ประเภทที่ 4 ชนิดไม่ปิดผนึก ชนิดปิดผนึก		✓	✓	
	✓	✓	✓	
วัสดุกัมมันตรังสีที่ต้องแจ้งการครอบครองหรือใช้	✓	✓	✓	
เครื่องกำเนิดรังสี	ต้น	กลาง	สูง	
ประเภทที่ 1			✓	
เครื่องกำเนิดรังสีประเภทที่ 1 สำหรับการรักษาความมั่นคงปลอดภัย		✓	✓	
ประเภทที่ 2		✓	✓	
ประเภท 1 และ ประเภท 2 มีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย	✓	✓	✓	
เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งการครอบครองหรือใช้	✓	✓	✓	

หมายเหตุ : กฎหมายกำหนดให้ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตวัสดุกัมมันตรังสีและเครื่องกำเนิดรังสีต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี เว้นแต่
วัสดุกัมมันตรังสีหรือเครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งการครอบครองหรือใช้ต่อเลขาราชการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ (กฎหมายไม่ได้กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่
ความปลอดภัยทางรังสีสำหรับวัสดุกัมมันตรังสีและเครื่องกำเนิดรังสีดังกล่าว)

เกณฑ์การประเมินศักยภาพทางเทคนิคของผู้รับขอใบอนุญาต

<p>ศักยภาพตามกฎหมายกระทรวงกำหนดศักยภาพทางเทคนิคของผู้รับ ใบอนุญาตเกี่ยวกับเครื่องกำเนิดรังสี พ.ศ. 2564</p>	<p>กำบังรังสีให้อยู่ในระดับที่ปลอดภัย/เพียงพอ/ถูกต้องเหมาะสม/ใช้งานได้</p>
<p>สถานที่จัดเก็บหรือสถานที่ประกอบกิจการ</p>	<p>สามารถกำบังรังสีให้อยู่ในระดับที่ปลอดภัยต่อผู้ปฏิบัติงานและประชาชนทั่วไป ประตูห้องสามารถเปิดปิดได้จากทั้งด้านในและด้านนอก, มี Emergency stop</p>
<p>เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องใช้</p>	<p>OSL, Survey meter, Area monitor(แล้วแต่กรณี) เพียงพอต่อการใช้งาน, มี เครื่องหมายสัญลักษณ์ทางรังสี, สัญญาณไฟแสดงสถานะการฉายรังสีใช้งานได้</p>
<p>เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี</p>	<p>มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี ที่เป็นไปตาม <u>กฎกระทรวงการเจ้าหน้าที่</u> <u>ความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ. 2564</u> ประกอบกับ <u>ระเบียบคณะกรรมการพลังงาน</u> <u>นิวเคลียร์เพื่อสันติ ว่าด้วยความรับผิดชอบและสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย</u> <u>ทางรังสี พ.ศ. 2564</u></p>
<p>แผนป้องกันอันตรายจากรังสี</p>	<p>มีรายละเอียดครอบคลุมด้านความปลอดภัยทางรังสี โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามที่ กำหนดในกฎกระทรวงและเลขาธิการประกาศกำหนด</p>

วิธีการขอรับใบอนุญาต

- ดำเนินการตาม กฎกระทรวงการอนุญาตเกี่ยวกับเครื่องกำเนิดรังสี พ.ศ. 2564
- ปัจจุบันใช้คำขออนุญาต แบบ ปส. 1ค สำหรับการขออนุญาตมีไว้ครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี คำขออื่นๆเป็นไปตามแบบที่ ปส. กำหนด
- กรอกรายละเอียดต่างๆ ในแบบคำขออนุญาต ให้ถูกต้อง ชัดเจน และครบถ้วน
- ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตลงนาม ให้ครบถ้วน พร้อมแนบสำเนาหลักฐานประกอบ
- แนบเอกสารประกอบต่างๆ ตามกำหนดข้อในกฎกระทรวง และเอกสารและหลักฐานตามท้ายคำขออนุญาต

60 ปี สำนึกความ
ปรานีของสังคม

สังคมมั่นใจ กำกับปลอดภัย ตามหลักสากล

วิธีการขอรับใบอนุญาต

- ยื่นด้วยตนเอง ณ ศูนย์ One Stop Service
- ยื่นทางไปรษณีย์ (จดหมายลงทะเบียน)
- ยื่นทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ได้ที่ oss@oap.go.th

มาตรการ ป.ส. เพื่อลดการระบาดของโรค COVID-19

#อยู่บ้าน หลีกเลี่ยงเพื่อชาติ

ส่งหนังสือหรือติดต่อราชการ ขอความร่วมมือติดต่อทาง E-mail Office@oap.go.th

ยื่นคำขอรับใบอนุญาต
 วัสดุภัณฑ์มันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ และเครื่องกำเนิดรังสี
 ขอความร่วมมือยื่นคำขอผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ oss@oap.go.th

ยื่นคำขอรับใบอนุญาต RSO
 สามารถยื่นคำขออนุญาตออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ ป.ส. www.oap.go.th

สอบถามเกี่ยวกับการอนุญาตฯ เพิ่มเติมได้ที่
 ☎ 0 2596 7600 ต่อ 1107
 หรือ license@oap.go.th

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
 OFFICE OF ATOMS FOR PEACE

OFFICE OF ATOMS FOR PEACE โดย กลุ่มเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ (กผป.)
 www.oap.go.th

Facebook : Atoms4Peace สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
 Youtube : atoms4peace.net

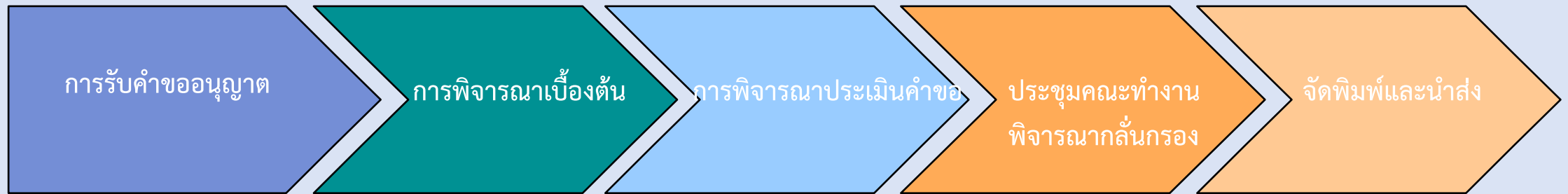
Instagram : officeofatomsforpeace
 Twitter : @atomsnet

ขั้นตอน/กระบวนการออกใบอนุญาต

- ยื่นเองที่ ปส.
- ยื่นทางไปรษณีย์
- ยื่นทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)

- ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสาร
- เอกสารยังไม่ครบถ้วน - แจ้งขอเอกสารเพิ่มเติม (ยื่นด้วยตนเอง)
- ส่งพิจารณาให้กลุ่มต่างๆ พิจารณาประเมินคำขอ

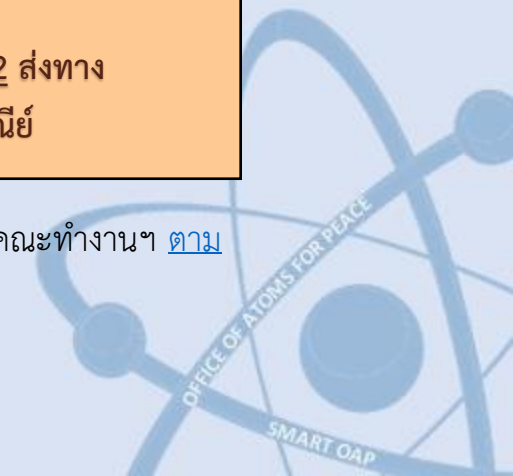
- เอกสารถูกต้องครบถ้วน - เสนอเข้าที่ประชุมฯ พิจารณากลับกรอง
- เอกสารยังไม่ถูกต้องครบถ้วน - แจ้งขอเอกสารเพิ่มเติม

- เดือนละ 1 ครั้ง กรณีเครื่องกำเนิดรังสีประเภทที่ 1
- เห็นควรอนุญาตเสนอ ลปส. พิจารณาอนุญาตและลงนามในใบอนุญาต
- ไม่ควรอนุญาต นำเสนอ ลปส. เพื่อแจ้งผู้ขอรับใบอนุญาตต่อไป

- กรณีอนุญาตแจ้งผู้ขอรับใบอนุญาตจ่ายค่าธรรมเนียม
- ออกใบอนุญาต
- กรณี 1 รับด้วยตนเองที่ ปส.
- กรณี 2 ส่งทางไปรษณีย์

กรณีเป็นเครื่องกำเนิดรังสีประเภทอื่นๆ หากผู้อำนวยการกองอนุญาตทางนิวเคลียร์และรังสี พิจารณาแล้วเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ไม่ต้องเสนอเข้าคณะทำงานฯ [ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด](#) จะจัดทำใบอนุญาตเพื่อเสนอ ลปส. พิจารณาอนุญาตและลงนามในใบอนุญาต ต่อไป

* กระบวนการพิจารณาออกใบอนุญาตแล้วเสร็จไม่เกิน 45 วันทำการ ตั้งแต่เอกสารถูกต้องครบถ้วน

กรณีมีคำสั่งไม่อนุญาต

- ในกรณีที่เลขาธิการมีคำสั่งไม่อนุญาต จะแจ้งคำสั่งดังกล่าวเป็นหนังสือแก่ผู้ขอรับใบอนุญาตทราบ โดยระบุเหตุผลของการไม่อนุญาต รวมทั้งแจ้งสิทธิอุทธรณ์ การยื่นคำอุทธรณ์ และระยะเวลา สำหรับการอุทธรณ์ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตทราบด้วย
- อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (พนส.)
- คำวินิจฉัยของ พนส. ให้เป็นที่สิ้นสุด

การแก้ไขใบอนุญาต

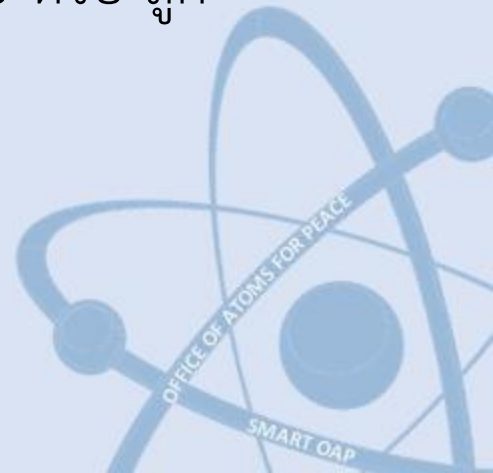
- เมื่อได้รับใบอนุญาตไปแล้ว ผู้รับใบอนุญาตมีความประสงค์จะแก้ไขเพิ่มเติมชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุล หรือรายการประวัติอื่นใดในใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการดังกล่าวต่อเลขาธิการ พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาต (ขออยู่ระหว่างประกาศใช้)
- เอกสารประกอบการขอแก้ไขเปลี่ยนแปลง เช่น หนังสือแสดงความประสงค์ ใบอนุญาตฉบับจริง หนังสือมอบอำนาจ เอกสารแสดงการเป็นนิติบุคคลของหน่วยงาน (หนังสือรับรองจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า: DBD, DBD DataWarehouse+)

การต่ออายุใบอนุญาตและการขอรับใบแทนใบอนุญาต

- ผู้รับใบอนุญาตที่ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ต่อเลขาธิการ พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอต่ออายุใบอนุญาต ภายใน 90 วันแต่ไม่น้อยกว่า 30 วันก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ และให้ยื่นสำเนา เอกสารแสดงผลการตรวจสอบความปลอดภัย จากหน่วยงานที่เลขาธิการ ประกาศกำหนดด้วย **เมื่อได้ยื่นคำขอตังกล่าวแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าเลขาธิการจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตนั้น**
- ในกรณีที่ใบอนุญาตชำรุดในสาระสำคัญ สูญหาย หรือถูกทำลาย ให้ผู้รับใบอนุญาต ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตต่อเลขาธิการ พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอรับใบแทนใบอนุญาต ภายใน 15 วันนับแต่วันที่ได้รับทราบถึงการชำรุดในสาระสำคัญ สูญหาย หรือ ถูกทำลาย

การโอนใบอนุญาต

- การโอนใบอนุญาตตามมาตรา 19 และมาตรา 26 ให้กระทำได้เมื่อ เป็นการโอนใบอนุญาตให้แก่บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 28 มาตรา 29 และมาตรา 30 และได้รับอนุญาตจากเลขาธิการ การขอโอนใบอนุญาตและการโอนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และ เงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง
- กฎกระทรวง เรื่อง การโอนใบอนุญาต อยู่ระหว่างขั้นตอนการพิจารณาทางกฎหมาย

การดำเนินการหลังได้รับใบอนุญาต

- ผู้รับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีต้องรายงานผลการตรวจสอบความปลอดภัย พร้อมด้วยสำเนาเอกสารแสดงผลการตรวจสอบความปลอดภัย จากหน่วยงานที่เลขาธิการประกาศกำหนด ตามประเภทของเครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องขอรับใบอนุญาต ดังต่อไปนี้
  - (1) เครื่องกำเนิดรังสีประเภทที่ 1 ให้รายงานทุกหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาต
  - (2) เครื่องกำเนิดรังสีประเภทที่ 2 ให้รายงานทุกสองปีนับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาต
- ผู้รับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีต้องเก็บรักษาเครื่องกำเนิดรังสีไว้ ณ สถานที่ตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาต
ในกรณีที่เครื่องกำเนิดรังสีที่ได้รับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีสูญหาย ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งต่อเจ้าหน้าที่โดยทันที

การดำเนินการหลังได้รับใบอนุญาต

- ผู้รับใบอนุญาตที่ประสงค์จะปรับปรุงสถานที่ทำ ครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี หรือแก้ไข เปลี่ยนแปลงมาตรการหรือวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอันตรายจากรังสี ต้องได้รับอนุญาต จากเลขาธิการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เลขาธิการประกาศกำหนด
- ผู้รับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีที่ประสงค์จะยกเลิกการมีไว้ใน ครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี ให้ยื่นคำขอยกเลิกการมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิด รังสี ต่อเลขาธิการ และต้องจัดการกับเครื่องกำเนิดรังสีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่เลขาธิการ ประกาศกำหนด

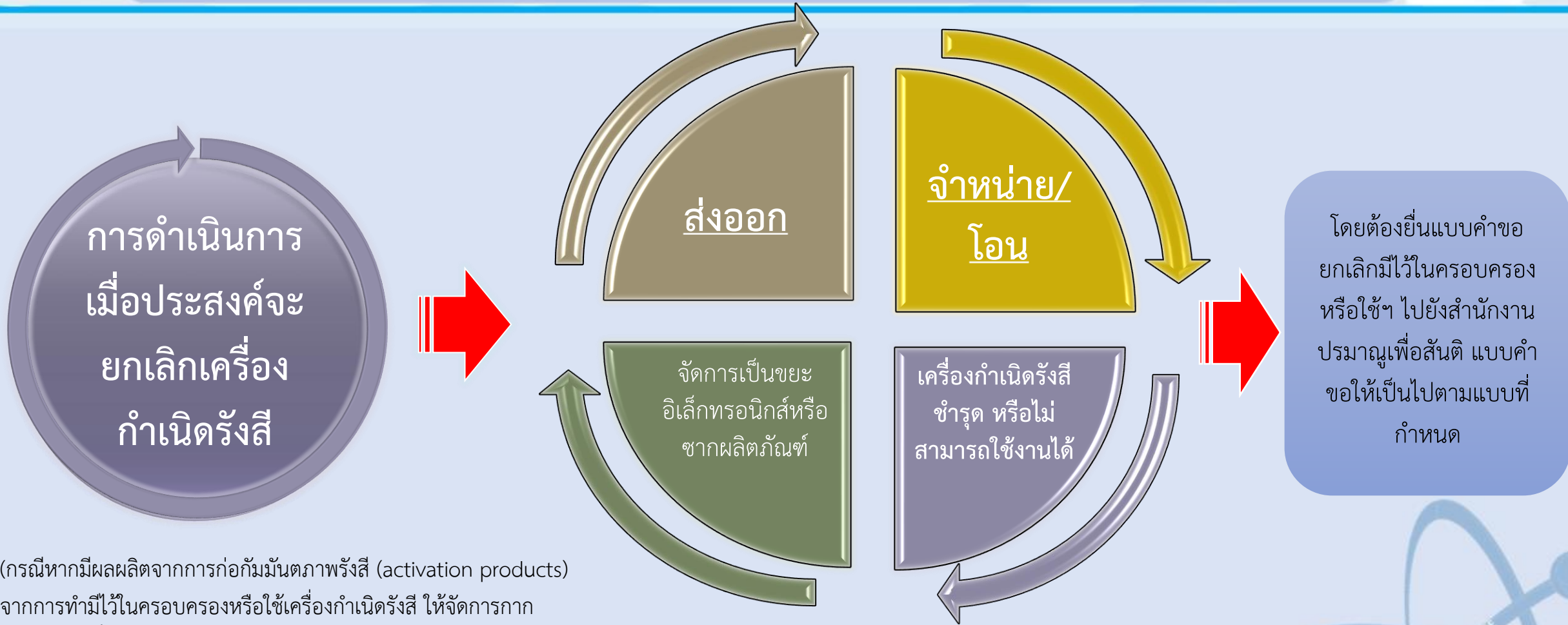
60 ปี สำนึกอาณัติ
ปรมาณูกิจอันดี

สังคมนั่นใจ กำกับปลอดภัย ตามหลักสากล

การยกเลิกการมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี

(กรณีหากมีผลผลิตจากการก่อกัมมันตภาพรังสี (activation products) จากการทำมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี ให้จัดการกากกัมมันตรังสีนั้นตามบทบัญญัติว่าด้วยการจัดการกากกัมมันตรังสีตามพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. 2559)

หมายเหตุ :ประกาศสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดการกับเครื่องกำเนิดรังสีที่ขอยกเลิกการมีไว้ในครอบครองหรือใช้ พ.ศ. ....

สังคมนับใจ กำกับปลอดภัย ตามหลักสากล

เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งการครอบครองหรือใช้

แจ้งกับ
กระทรวง
สาธารณสุข
(สธ.)

• ตามมาตรา 26/1 พ.ร.บ.
พลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ
พ.ศ. 2559 แก้ไขเพิ่มเติมโดย
พ.ร.บ. พลังงานนิวเคลียร์เพื่อ
สันติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

• การแจ้งการ
ครอบครองหรือใช้
เครื่องกำเนิดรังสี

• ตามมาตรา 26/2 พ.ร.บ.
พลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ.
2559 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพลังงาน
นิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2562

แจ้งกับ
สำนักงาน
ปรมาณูเพื่อ
สันติ (ปส.)

เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งตามมาตรา 26/2

1. เครื่องกำเนิดรังสีที่มีพลังงานสูงสุดของรังสีที่เกิดขึ้นต่ำกว่า 1 MeV หรือเครื่องกำเนิดรังสีที่อุปกรณ์กำเนิดรังสีภายในทำงานที่ความต่างศักย์ต่ำกว่า 1 MV ที่มีลักษณะการใช้งานปิดมิดชิดและไม่ใช้งานกับคน
2. เครื่องเอกซเรย์กระเจิงกลับแบบมือถือสำหรับงานรักษาความมั่นคงปลอดภัย
3. เครื่องเอกซเรย์สำหรับงานวิเคราะห์แบบมือถือหรือพกพา
4. เครื่องวัดทางอุตสาหกรรมด้วยรังสีเอกซ์แบบติดตั้งอยู่กับที่
5. หลอดเอกซเรย์หรือหลอดเอกซเรย์สำหรับเครื่องกำเนิดรังสี 1 ถึง 4

เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งตามมาตรา 26/2

ตัวอย่าง เครื่องกำเนิดรังสีที่มีลักษณะการใช้งานปิดมิดชิดและไม่ใช้งานกับคน

ตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์

- ใช้ในงานอุตสาหกรรม เช่น กระบวนการผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

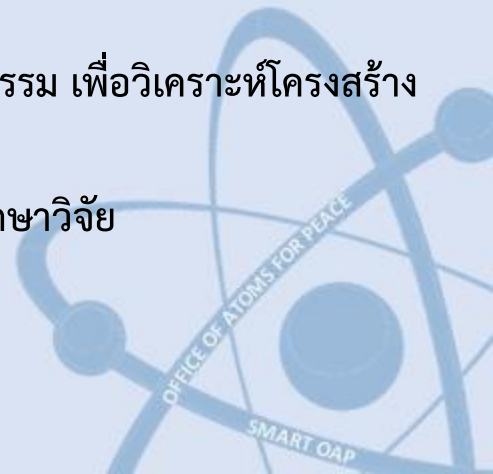
วิเคราะห์ธาตุ

- ใช้ในงานอุตสาหกรรม เช่น วิเคราะห์ธาตุของชิ้นงาน , วัดความหนาของสารเคลือบ
- ใช้ในหน่วยงานศึกษาวิจัย

วิเคราะห์โครงสร้างผลึก

- ใช้ในงานอุตสาหกรรม เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างอะตอมโลหะต่างๆ
- ใช้ในหน่วยงานศึกษาวิจัย

เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งตามมาตรา 26/2

ตัวอย่าง เครื่องกำเนิดรังสีที่มีลักษณะการใช้งานปิดมิดชิดและไม่ใช้งานกับคน

กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอน

Scanning Electron Microscope (SEM)– Energy Dispersive x-ray (EDX)

- ใช้ถ่ายภาพตัวอย่าง วิเคราะห์ตัวอย่าง (ธาตุ) เช่น ในทางการแพทย์ ศึกษาวิจัยงานอุตสาหกรรม ฯลฯ

Transmission Electron Microscope: TEM

- ใช้ในถ่ายภาพชิ้นเนื้อเพื่อวินิจฉัยโรค

เครื่องเอกซเรย์ตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์

เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งตามมาตรา 26/2

ตัวอย่าง เครื่องกำเนิดรังสีที่มีลักษณะการใช้งานปิดมิดชิดและไม่ใช้งานกับคน

เครื่องฉายรังสีทางชีวภาพโดยวิธีเอกซเรย์

- ฉายรังสีเลือดและส่วนประกอบของเลือด เพื่อป้องกันการติดเชื้อต่างๆ จากการได้รับเลือดของผู้อื่น

Baggage inspection X-ray unit

ตรวจสอบกระเป๋า / สัมภาระ ในสนามบิน หรืออาคารสำหรับใช้ในงานรักษาความปลอดภัย

เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งตามมาตรา 26/2

เครื่องเอกซเรย์กระเจิงกลับแบบมือถือ
สำหรับงานรักษาความมั่นคงปลอดภัย

ใช้ในงานรักษาความปลอดภัย

- เพื่อตรวจหาวัตถุที่ซ่อนไว้ เช่น อาวุธ สารเคมี ยาเสพติด เงิน ของหนีภาษี เป็นต้น

เครื่องเอกซเรย์สำหรับงาน
วิเคราะห์แบบมือถือหรือพกพา

ใช้ในงานอุตสาหกรรม เช่น วิเคราะห์
ธาตุและปริมาณของธาตุในชิ้นงาน

เครื่องวัดทางอุตสาหกรรมด้วยรังสี
เอกซ์แบบติดตั้งอยู่กับที่

ใช้ในงานอุตสาหกรรม เช่น วัดความหนาของ
เหล็ก กระดาษ พลาสติก

Smart OAP
for Safety

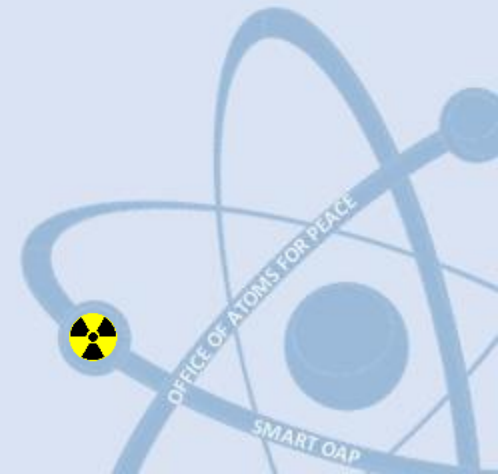

เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งตามมาตรา 26/2

- ❑ หลอดเอกซเรย์หรือหลอดเอกซเรย์พร้อมเรือนหลอด สำหรับเครื่องกำเนิดรังสีตาม ที่กล่าวมาข้างต้น สำหรับเครื่องที่ต้องแจ้งมีไว้ในครอบครองหรือใช้

ที่มา : <https://www.orau.org/ptp/collection/xraytubescoolidge/GESRT-2.htm>

การแจ้งการครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี ตามมาตรา 26/2

- ผู้ใดมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี ต้องยื่นคำขอแจ้งการครอบครองหรือใช้ต่อเลขาธิการ พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอแจ้งการครอบครองหรือ ใช้เครื่องกำเนิดรังสีภายใน 30 วันนับแต่วันที่มิไว้ในครอบครองเครื่องกำเนิดรังสีนั้น
- การแจ้งให้ดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงการแจ้งการครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีที่ไม่ต้องขอรับใบอนุญาตตามมาตรา 26/2 พ.ศ. 2564
- แบบคำขอเกี่ยวกับการแจ้ง เป็นไปตาม ประกาศสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ เรื่อง แบบคำขอแจ้งการครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี ใบรับแจ้ง รายงานแสดงการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของจำนวนเครื่องกำเนิดรังสี คำขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลการครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี และแบบแจ้งเครื่องกำเนิดรังสีสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕
- สำหรับผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเครื่องกำเนิดรังสี ตามมาตรา 26/1 และมาตรา 26/2 และใบอนุญาตยังไม่สิ้นอายุ ถือเป็นใบรับแจ้งการครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี

การแจ้งการครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี ตามมาตรา 26/2

- ไม่มีค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการแจ้ง
- ใบรับแจ้งไม่มีกำหนดอายุ ใช้จนกว่าจะยกเลิกมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีนั้น
- ใบรับแจ้งหนึ่งฉบับ มีเครื่องกำเนิดรังสีได้หลายรายการ
- การดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยทางรังสีของเครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งการครอบครองหรือใช้ เป็นไปตาม (ร่าง) กฎกระทรวงความปลอดภัยทางรังสีสำหรับเครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งการมีไว้ในครอบครองหรือใช้ พ.ศ. ....
- การยื่นเอกสารเกี่ยวกับการแจ้ง: สามารถยื่นด้วยตนเอง ณ ศูนย์ One Stop Service, ยื่นทางไปรษณีย์ (จดหมายลงทะเบียน) หรือ ยื่นทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)
- ขั้นตอนการพิจารณาคำขอแจ้งฯ ดำเนินการเช่นเดียวกับการอนุญาต แต่จะไม่ผ่านคณะทำงานของ ปส.

เอกสารประกอบการแจ้งการครอบครองหรือใช้

เอกสารประกอบทั่วไป

ครอบครองหรือใช้	ครอบครอง
1. สำเนาหนังสือเดินทางหรือสำเนาใบสำคัญประจำคนต่างด้าว (กรณีเป็นต่างด้าว)	1. สำเนาหนังสือเดินทางหรือสำเนาใบสำคัญประจำคนต่างด้าว (กรณีเป็นต่างด้าว)
2. หนังสือมอบอำนาจในกรณีที่มอบอำนาจให้บุคคลอื่นเป็นผู้กระทำแทน พร้อมเอกสาร หลักฐานประกอบ	2. หนังสือมอบอำนาจในกรณีที่มอบอำนาจให้บุคคลอื่นเป็นผู้กระทำแทน พร้อมเอกสารหลักฐานประกอบ
3. สำเนาหนังสือรับรองหรือหลักฐานการเป็นนิติบุคคล กรณีไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย พร้อมสำเนาเอกสารประจำตัวของผู้แทนที่ได้รับแต่งตั้งให้มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินกิจการในประเทศไทย	3. สำเนาหนังสือรับรองหรือหลักฐานการเป็นนิติบุคคล กรณีไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย พร้อมสำเนาเอกสารประจำตัวของผู้แทนที่ได้รับแต่งตั้งให้มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินกิจการในประเทศไทย

เอกสารประกอบการแจ้งการครอบครองหรือใช้

เอกสารประกอบทางด้านเทคนิค

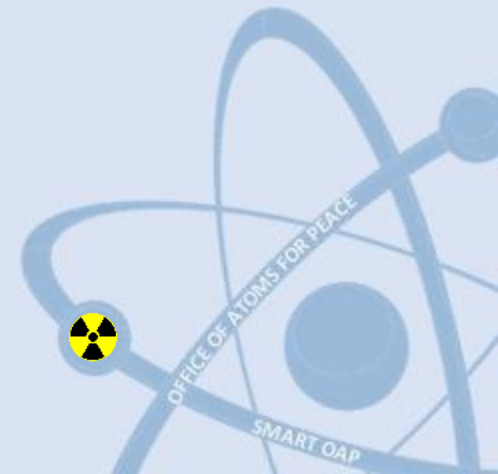
ครอบครองหรือใช้	ครอบครอง
1. แผนที่ตั้งของสถานที่จัดเก็บ ติดตั้ง หรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีและบริเวณใกล้เคียง	1. แผนที่ตั้งของสถานที่จัดเก็บ ติดตั้ง หรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีและบริเวณใกล้เคียง
2. แผนผังในอาคาร ห้อง และบริเวณข้างเคียง ที่จัดเก็บ ที่ติดตั้ง หรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี	2. แผนผังในอาคาร ห้อง และบริเวณข้างเคียง ที่จัดเก็บ ที่ติดตั้ง หรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี
3. สำเนาเอกสารแสดงผลการตรวจสอบความปลอดภัยจากหน่วยงานที่เลขาธิการประกาศ กำหนดหรือสำเนาเอกสารใบรับรองความปลอดภัยของเครื่องกำเนิดรังสีจากประเทศต้นทาง (เฉพาะเครื่องกำเนิดรังสีชนิดพกพา)	3. รูปถ่ายเครื่องกำเนิดรังสี บริเวณรอบตัวเครื่อง และรูปถ่ายที่แสดงให้เห็นข้อมูลผู้ผลิต รุ่น หมายเลขเครื่อง ความต่างศักย์ พลังงานสูงสุด กระแสไฟฟ้าสูงสุด และป้ายเตือนทางรังสี
4. หลักฐานการครอบครองหรือใช้อุปกรณ์บันทึกปริมาณรังสีประจำตัวบุคคล	4. เอกสารแสดงคุณลักษณะของเครื่องกำเนิดรังสี ฉบับภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ
5. รูปถ่ายเครื่องกำเนิดรังสี บริเวณรอบตัวเครื่อง และรูปถ่ายที่แสดงให้เห็นข้อมูลผู้ผลิต รุ่น หมายเลขเครื่อง ความต่างศักย์ พลังงานสูงสุด กระแสไฟฟ้าสูงสุด และป้ายเตือนทางรังสี	5. เอกสารอื่น ๆ ถ้ามี
6. เอกสารแสดงคุณลักษณะของเครื่องกำเนิดรังสี ฉบับภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ	
7. เอกสารอื่น ๆ ถ้ามี	

การดำเนินการหลังได้ใบรับแจ้ง

- ในกรณีที่ผู้แจ้งต้องการเปลี่ยนแปลงสถานะของเครื่องกำเนิดรังสีในใบรับแจ้ง จาก การครอบครอง เป็น การครอบครองหรือใช้ ให้ผู้แจ้งยื่นสำเนาเอกสารแสดงผลการตรวจสอบความปลอดภัย หรือสำเนาเอกสารใบรับรองความปลอดภัยของเครื่องกำเนิดรังสีจากประเทศต้นทาง (เฉพาะเครื่องกำเนิดรังสีชนิดพกพา) พร้อมกับใบคำขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลในใบรับแจ้ง พร้อมทั้งจัดให้มีอุปกรณ์บันทึกปริมาณรังสีประจำตัวบุคคลสำหรับผู้ปฏิบัติงานทางรังสี

การดำเนินการหลังได้ใบรับแจ้ง

- ผู้แจ้งต้องจัดส่งรายงานแสดงการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของจำนวนเครื่องกำเนิดรังสี ที่มีไว้ในครอบครองหรือใช้

แนบเอกสารหรือหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบรายงาน

สามารถยื่นรายงานแสดงการเพิ่มขึ้นหรือลดลง ตั้งแต่วันที่ 1 - 30 ธันวาคมของทุกปี เว้นแต่กรณีที่ผู้แจ้งได้รับใบรับแจ้งภายหลังวันที่ 30 กันยายนของปีนั้น ไม่ต้องจัดส่งรายงานของปีนั้น แต่ให้รวบรวมไปรายงานในปีถัดไป

- ผู้แจ้งต้องยื่นสำเนาเอกสารตรวจสอบความปลอดภัยเครื่องกำเนิดรังสีที่ผ่านมาตรฐานจากหน่วยงานที่เลขาธิการประกาศกำหนด ทุก 2 ปีตลอดที่มีการใช้งานเครื่องกำเนิดรังสีนั้น

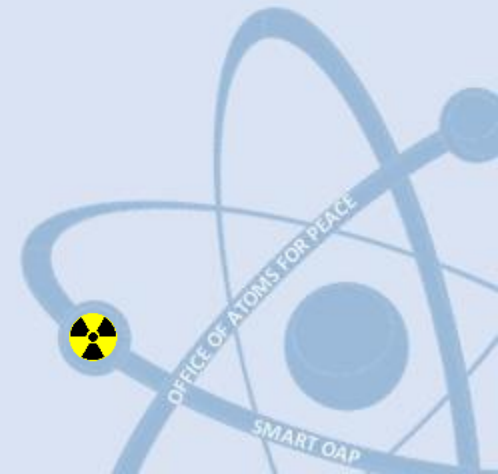

การดำเนินการหลังได้ใบรับแจ้ง

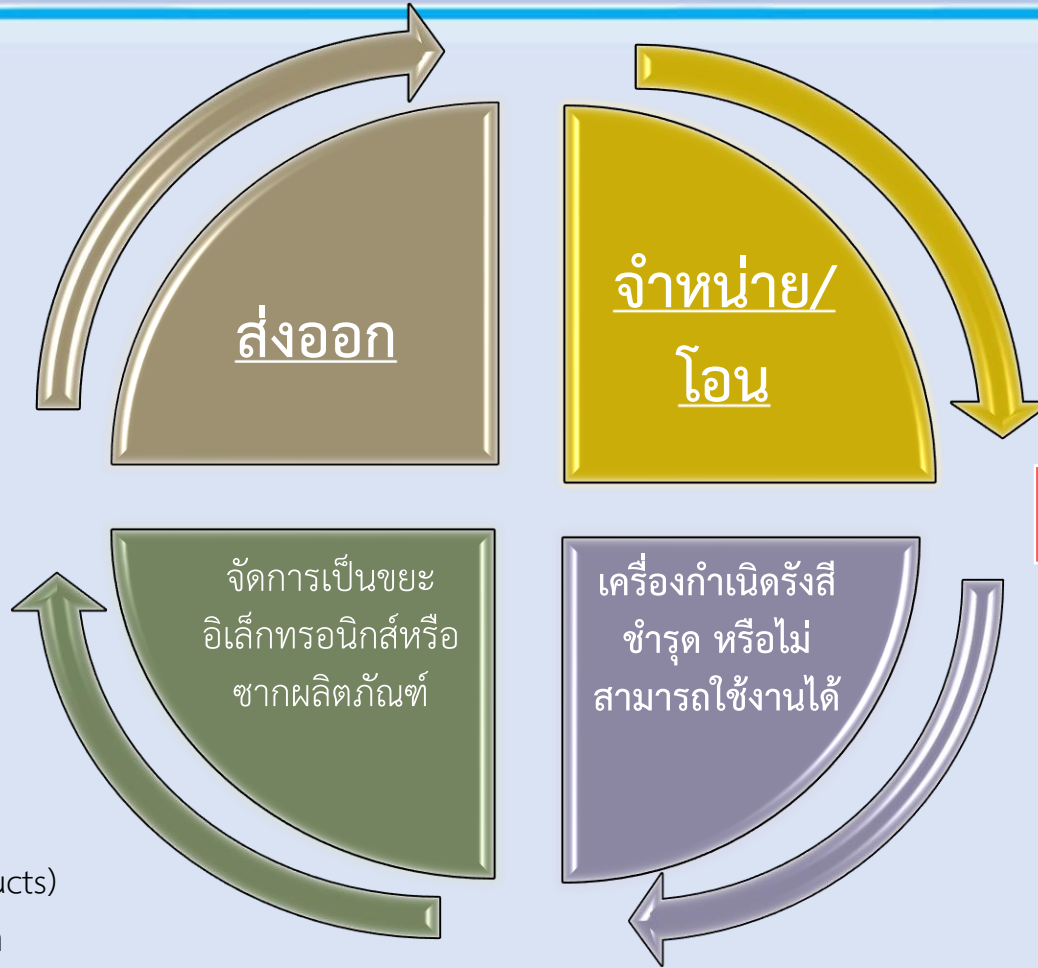

- ผู้แจ้งซึ่งประสงค์จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลที่แจ้ง ให้ยื่นคำขอและเอกสารหรือหลักฐานตามที่กำหนด
- ในกรณีที่ใบรับแจ้งชำรุดในสาระสำคัญ สูญหาย หรือถูกทำลาย ให้ยื่นคำขอและเอกสารหรือหลักฐานตามที่กำหนด
- ในกรณีที่เครื่องกำเนิดรังสีตามใบรับแจ้งสูญหาย แจ้งแจ้งต่อเลขาธิการ พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบแจ้งเครื่องกำเนิดรังสีสูญหายโดยทันที

การยกเลิกการมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี

1. ยื่นคำขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงพร้อมเอกสารหลักฐานประกอบ
2. ส่งรายงานแสดงการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของจำนวนเครื่องกำเนิดรังสี ตามแบบรายงานที่กำหนด พร้อมเอกสารหลักฐานประกอบ

(กรณีหากมีผลผลิตจากการกักกัมมันตภาพรังสี (activation products) จากการทำมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี ให้จัดการกากกัมมันตรังสีนั้นตามบทบัญญัติว่าด้วยการจัดการกากกัมมันตรังสีตามพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙)

หมายเหตุ : ประกาศสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดการกับเครื่องกำเนิดรังสีที่ขอยกเลิกการมีไว้ในครอบครองหรือใช้ พ.ศ. ....

สังคมนับใจ กำกับปลอดภัย ตามหลักสากล

เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งตามมาตรา 26/1 (แจ้งที่ สธ.)

มาตรา 26/1 ให้เครื่องกำเนิดรังสีที่ออกแบบมาเฉพาะสำหรับใช้เพื่อการวินิจฉัยทางการแพทย์ ซึ่งไม่มีวัสดุกัมมันตรังสีเป็นส่วนประกอบและเพื่อใช้งานในสถานพยาบาล ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เป็นเครื่องกำเนิดรังสีที่ผู้ดำเนินการไม่ต้องขอรับใบอนุญาตตามมาตรา 26

ผู้ใดมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีที่ไม่ต้องขอรับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ต้องแจ้งการครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีต่อผู้ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมอบหมาย

การแจ้งการครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการเงื่อนไข และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งอาจกำหนดอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบเป็นเครื่องกำเนิดรังสีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นเครื่องกำเนิดรังสีตามวรรคหนึ่งก็ได้

เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งตามมาตรา 26/1 (แจ้งที่ สธ.)

มาตรา 91/1 วรรคสอง

ผู้ใดมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีตามมาตรา 26/1 ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับมาตรฐานความปลอดภัยตามที่กำหนดในกระทรวง

สำนักงาน
ปรมาณูเพื่อสันติ

สังคมนั่งใจ กำกับปลอดภัย ตามหลักสากล

เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งตามมาตรา 26/1 (แจ้งที่ สธ.)

กฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์ พ.ศ. 2559 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

- (ร่าง) กฎกระทรวงกำหนดเครื่องกำเนิดรังสีเพื่อการวินิจฉัยทางการแพทย์ที่ผู้ดำเนินการไม่ต้องขอรับใบอนุญาตตามมาตรา 26 พ.ศ. ....
- (ร่าง) กฎกระทรวงการแจ้งการครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีเพื่อการวินิจฉัยทางการแพทย์ พ.ศ. ....
- (ร่าง) กฎกระทรวงมาตรฐานความปลอดภัยของเครื่องกำเนิดรังสีทางการแพทย์ที่ต้องแจ้งการมีไว้ในครอบครองหรือใช้ พ.ศ. ....

เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งตามมาตรา 26/1 (แจ้งที่ สธ.)

(ตัวอย่างเครื่องกำเนิดรังสีที่ออกแบบมาเฉพาะสำหรับการวินิจฉัยทางการแพทย์)

- ❑ เครื่องเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ (Computed tomography machine)
- ❑ เครื่องเอกซเรย์เต้านม (Mammographic x-ray machine)

เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งตามมาตรา 26/1 (แจ้งที่ สธ.)

❑ เครื่องสวนหลอดเลือดหัวใจ (Cardiac catheterization equipment)

ที่มา : <https://www.indiamart.com/proddetail/cath-lab-adc-digital-single-plane-cardiac-imaging-system-15105381655.html>

❑ เครื่องตรวจระบบหลอดเลือด (Digital subtraction angiography unit)

ที่มา : http://phyathaistrokecenter.com/info_view.php?inf_id=579

สังคมมั่นใจ กำกับปลอดภัย ตามหลักสากล

เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งตามมาตรา 26/1 (แจ้งที่ สธ.)

- ❑ เครื่องจำลองรังสีรักษา
(medical therapy simulator)

เครื่องจำลองการรักษาแบบทั่วไป
(Conventional simulator)

เครื่องจำลองการรักษาแบบคอมพิวเตอร์
(Computed tomography simulator)

เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งตามมาตรา 26/1 (แจ้งที่ สธ.)

ข้อ ๒ ให้เครื่องกำเนิดรังสีเพื่อการวินิจฉัยทางการแพทย์และอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบเป็นเครื่องกำเนิดรังสีเพื่อการวินิจฉัยทางการแพทย์ดังต่อไปนี้ เป็นเครื่องกำเนิดรังสีที่ผู้ดำเนินการไม่ต้องขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๖ แต่ต้องแจ้งการครอบครองหรือใช้ต่อผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขขอมอบหมาย

- (๑) เครื่องเอกซเรย์ทั่วไป (general x-ray machine)
  - (๒) เครื่องเอกซเรย์ทันตกรรม (dental x-ray machine)
  - (๓) เครื่องเอกซเรย์เต้านม (mammographic x-ray machine)
  - (๔) เครื่องตรวจความหนาแน่นของกระดูก (bone densitometer)
  - (๕) เครื่องเอกซเรย์ระบบหลอดเลือด (angiogram or digital subtraction angiography)
  - (๖) เครื่องเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ (computed tomography machine)
  - (๗) เครื่องเอกซเรย์ฟลูออโรสโคปี (fluoroscopy x-ray machine)
  - (๘) เครื่องเอกซเรย์ฟลูออโรสโคปีแบบหมุนได้ (rotational fluoroscopy x-ray machine)
  - (๙) เครื่องจำลองการรักษาแบบทั่วไป (conventional simulator)
  - (๑๐) เครื่องจำลองการรักษาแบบคอมพิวเตอร์ (computed tomography simulator)
  - (๑๑) เครื่องเอกซเรย์เคลื่อนที่ (mobile x-ray unit)
  - (๑๒) รถเอกซเรย์ (vehicle x-ray unit)
  - (๑๓) เครื่องเอกซเรย์สัตว์ (veterinary x-ray machine)
  - (๑๔) หลอดเอกซเรย์หรือหลอดเอกซเรย์พร้อมเรือนหลอด (tube housing)
- สำหรับเครื่องกำเนิดรังสีตาม (๑) ถึง (๑๓)

(เครื่องกำเนิดรังสีที่ออกแบบมาเฉพาะสำหรับใช้เพื่อการวินิจฉัยทางการแพทย์ อื่นๆ)

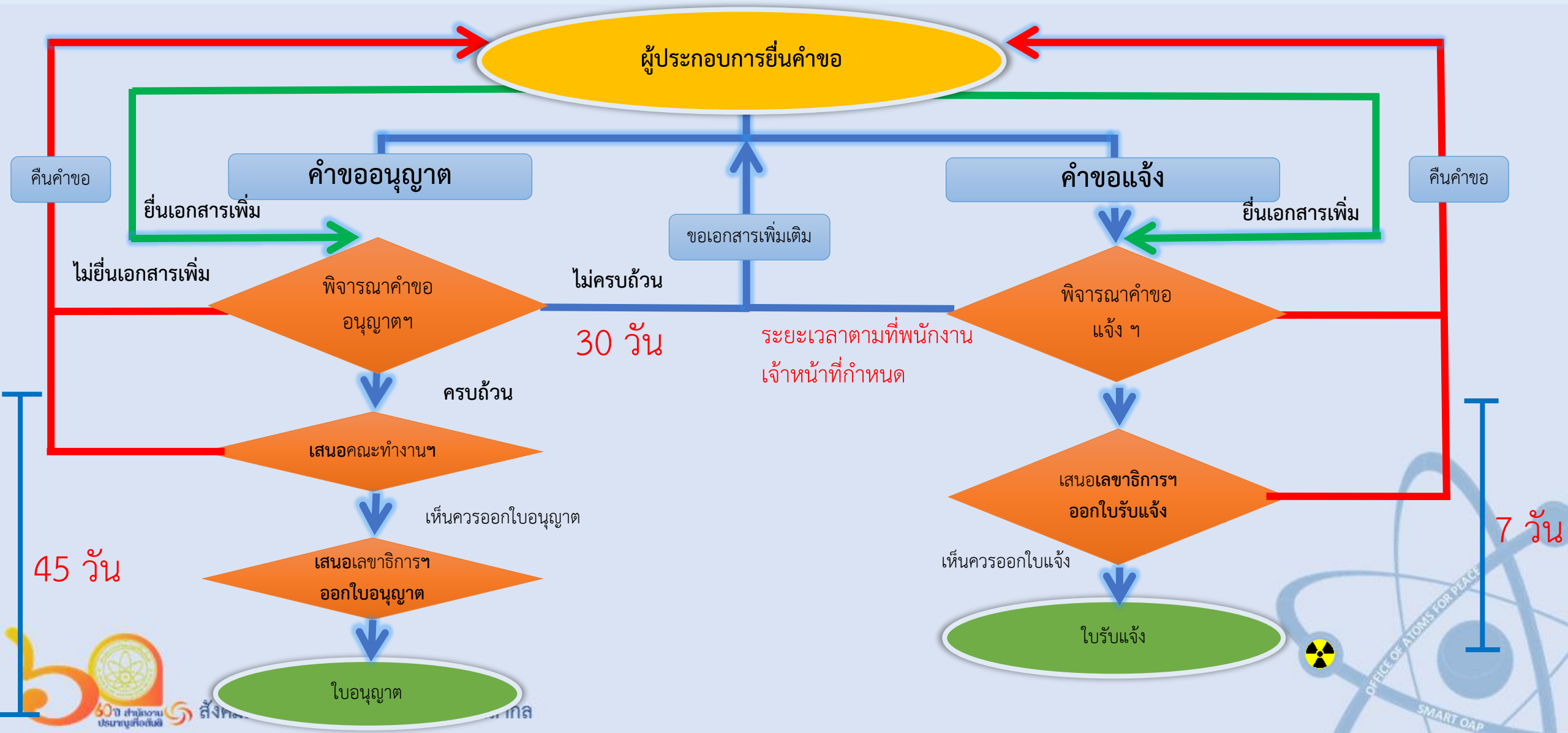
เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งตามมาตรา 26/1 (แจ้งที่ สธ.)

- ณ ปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุข โดยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ยังไม่สามารถออกใบรับแจ้งให้กับสถานพยาบาลได้ เนื่องจากกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องยังไม่มีผลบังคับใช้
- ณ ปัจจุบันสถานพยาบาลต่างๆ ยังยื่นเอกสารคำขอเพื่อขอรับใบอนุญาตกับทาง ปส. อยู่ โดย ปส. สามารถพิจารณาออกใบอนุญาตให้ได้เฉพาะสถานพยาบาลที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลเท่านั้นโดยอนุโลม เนื่องจาก (ร่าง) กฎกระทรวงกำหนดประเภทเครื่องกำเนิดรังสีที่บุคคลธรรมดาขอรับใบอนุญาตได้ พ.ศ. .... ยังไม่มีผลบังคับใช้
- ใบอนุญาตที่ ปส. ออกให้จะเป็น 1 เครื่อง/ระบบต่อฉบับ มีค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

สรุปกระบวนการออกใบอนุญาตและการออกใบแจ้งเครื่องกำเนิดรังสี ของ ปส.

ศึกษารายละเอียดและสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

มาตรการ ปส. เพื่อลดการระบาดของโรค COVID-19

✈️ **งดเยี่ยมหรือติดต่อ**

🚫 **งดไปมาหรือติดต่อ**

✉️ **ส่งหนังสือหรือติดต่อราชการ**
ขอความร่วมมือติดต่อทาง E-mail
Office@oap.go.th

ยื่นคำขอรับใบอนุญาต
วัสดุกับมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ และเครื่องกำเนิดรังสี
ขอความร่วมมือยื่นคำขอ
ผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
oss@oap.go.th

ยื่นคำขอรับใบอนุญาต RSO
สามารถยื่นคำขอใบอนุญาตออนไลน์
ผ่านเว็บไซต์ ปส. www.oap.go.th

สอบถามเกี่ยวกับการอนุญาตฯ เพิ่มเติมได้ที่
☎️ 0 2596 7600 ต่อ 1107
หรือ license@oap.go.th

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
OFFICE OF ATOMS FOR PEACE

OFFICE OF ATOMS FOR PEACE

QR CODE

OFFICE OF ATOMS FOR PEACE โดย กลุ่มเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ (กมป.)
สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ (ปส.)

www.oap.go.th

Facebook : Atoms4Peace สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

Instagram : officeofatomsforpeace

Youtube : atoms4peace.net

Twitter : @atomsnet

- www.oap.go.th
- สอบถามเกี่ยวกับการอนุญาตทางนิวเคลียร์และรังสี ได้ที่ license@oap.go.th
- ยื่นคำขอรับใบอนุญาต ใบรับแจ้ง และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับการแจ้งและการอนุญาต ได้ที่ oss@oap.go.th
- ส่วนการยื่นคำขอแบบออนไลน์ อยู่ระหว่างการพัฒนาระบบ

ปัญหาที่พบกรณีขอรับใบอนุญาตและใบรับแจ้ง

5 อันดับแรกของเอกสารและหลักฐานประกอบที่ไม่ถูกต้องครบถ้วน

- กรอกข้อมูลไม่ครบถ้วน
- ไม่รับรองสำเนาในเอกสารต่างๆ
- ขาดสำเนาเอกสารรายงานผลการตรวจสอบคุณภาพและความปลอดภัยของเครื่องกำเนิดรังสี หรือมีแต่ไม่ครบถ้วน
- ขาดสำเนารายงานผลการประเมินปริมาณรังสีประจำบุคคลที่เป็นปัจจุบันย้อนหลัง 12 เดือน หรือมีแต่ไม่ครบถ้วน
- ขาดสำเนาคำสั่ง หรือหนังสือมอบอำนาจจากผู้มีอำนาจสูงสุดของนิติบุคคล หรือมีแต่ไม่ถูกต้อง

เอกสารอ้างอิง

- พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. 2559 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562
- กฎกระทรวงกำหนดศัณยภาพทางเทคนิคของผู้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับเครื่องกำเนิดรังสี พ.ศ. 2564
- ระเบียบสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ว่าด้วยแบบคำขอรับใบอนุญาตเกี่ยวกับวัสดุพลอยได้หรือพลังงานปรมาณูจากเครื่องกำเนิดรังสี วัสดุนิวเคลียร์หรือวัสดุต้นกำลัง และพลังงานปรมาณูจากเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณู พ.ศ. 2552
- กฎกระทรวงการจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ. 2564
- ระเบียบคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ ว่าด้วยความรับผิดชอบและสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ. 2564
- กฎกระทรวงกำหนดเครื่องกำเนิดรังสีที่ผู้ดำเนินการไม่ต้องขอรับใบอนุญาต พ.ศ. 2563
- กฎกระทรวงการแจ้งการครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีที่ไม่ต้องขอรับใบอนุญาตตามมาตรา 26/2 พ.ศ. 2564
- กฎกระทรวงกำหนดเครื่องกำเนิดรังสีที่ไม่อยู่ภายใต้การควบคุมตามพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. 2559 พ.ศ. 2563
- กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตทางนิวเคลียร์และรังสี พ.ศ. 2564

ขอบคุณครับ

0 2596 7600 ต่อ 1105-1107

narongweth.b@oap.go.th

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
สังคมนันใจ กำกับปลอดภัย ตามหลักสากล

